

Ringsted
Kommune

Dato: 17. august 2020

Kontaktoplysninger

Teknik- og Miljøcenter

Natur og Miljø

Rønnedevej 9

4100 Ringsted

Tel.: +45 57 62 63 00

Dir.: +45 57 62 63 99

Mail.: mabli@ringsted.dk

Sag: 20/11601

teknikogmiljo@ringsted.dk

EAN: 5798007643157

Indsatser i vandplanen 2021-27 i Ringsted

Dette notat er udarbejdet som baggrundsnotat til dagsordenspunkt om samme emne.

Hovedvandområder

Vanddistrikt Sjælland er opdelt i et antal hovedvandoplande, og det der især dækker Ringsted Kommune hedder 2.5 Smålandsfarvandet, som ses på nedenstående kort over Danmark med grøn farve.

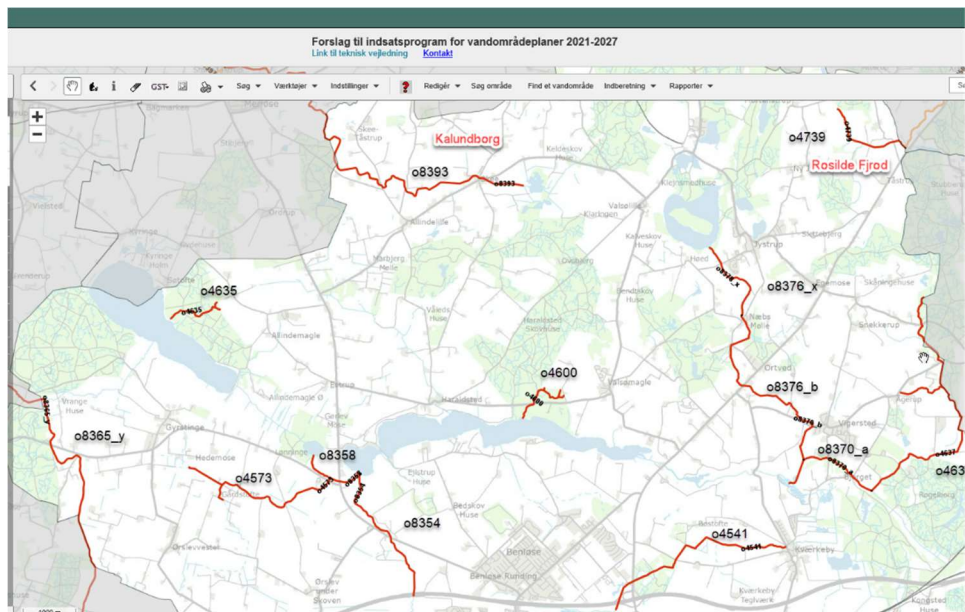

Ringsted
Kommune

Ringsted Kommune er med Slimminge Å i øst også en del af 2.4 Køge Bugt:

Med Skee Å i nord en del af 2.1 Kalundborg, og med et privat vandløb i nordøst en del af 2.2 Isefjord og Roskilde Fjord:

Forvaltningen har været i dialog med Ringsteds nabokommuner i den forbindelse, men har ikke deltaget i vandrådsarbejdet i de tre hovedvandoplande, fordi interesserne for Ringsted har været for små. Ringsted Lokale Vandråd er blevet orienteret om dette arbejde.

Opgaven i vandrådet for 3. vandplanperiode

Opgaven er at finde forslag til supplerende vandløbsforanstaltninger for indsatsprogrammets fysiske indsatser i vandløb med risiko for manglende målopfyldelse, og den ligner den opgave der lå i vandrådsarbejdet tilbage i 2014.

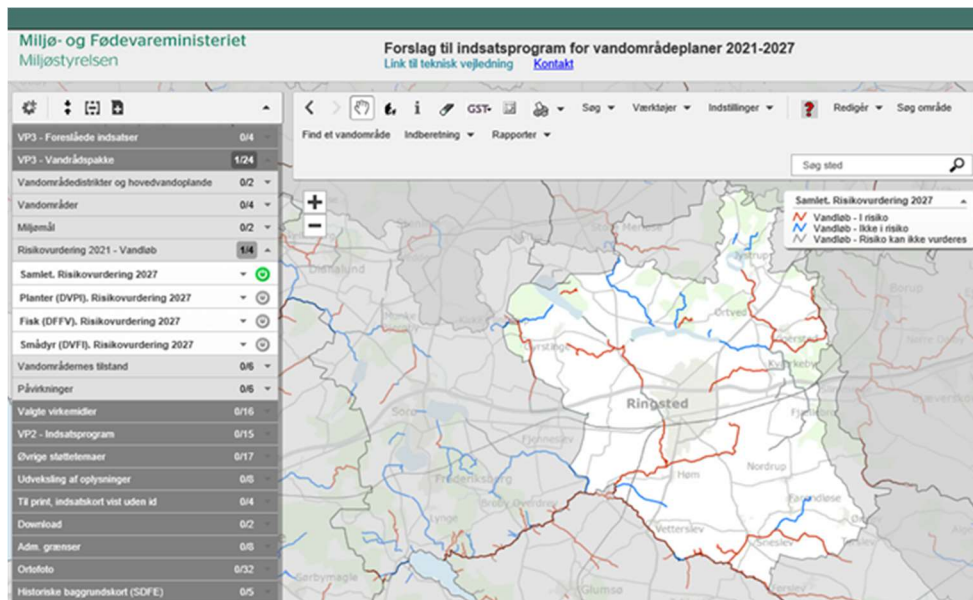
Ringsted
Kommune

Vandrådene for hovedvandoplandene rådgiver kommunerne i forhold til de konkrete forslag til indsatser i indsatsprogrammet for vandområdeplanen 2021-2027.

Kommunerne rådgiver staten og miljøministeren i forhold til de konkrete forslag til indsatser i indsatsprogrammet for vandområdeplanen 2021-2027. Det er miljøministeren der fastsætter indsatsprogrammet.

Kommunerne skal desuden lave et "bidrag til miljørapport" (SMV – særlig miljøvurdering).

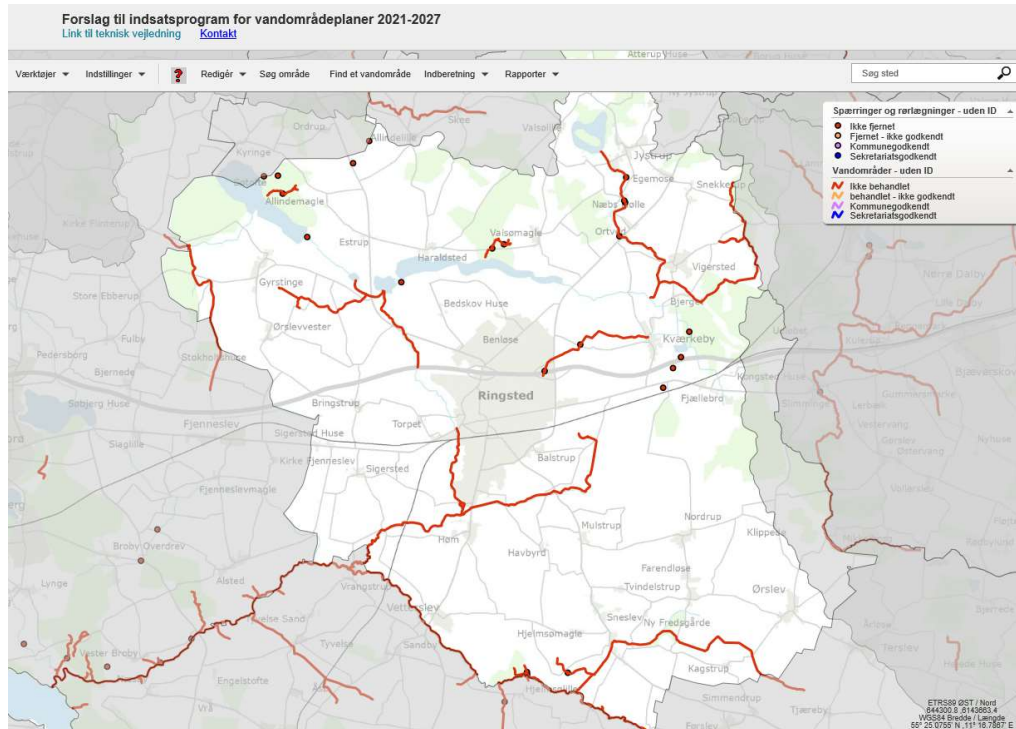
Nedenstående oversigt viser en samlet risikovurdering på miljøportalen for Ringsted Kommune. Risikoen er at der for de enkelte vandløb ikke kan opnås god økologisk tilstand senest i 2027 uden en indsats i 3. planperiode. Bemærk at oversigten ikke viser hele vandløb, men kun har fokus på strækninger i risiko.

Ringsted
Kommune

Vandløbsstrækninger i risiko, samt spærringer i Ringsted Kommune. Det er ikke muligt at vælge andre vandløb end de viste, i forhold til en konkret indsats for 3. planperiode.

Forvaltningen har som forarbejde til mødet 25. februar 2020 i Ringsted Lokale Vandråd besøgt alle spærringer og rørlægninger, og der ud over besøgt så mange vandløbsstrækningerne som tiden tillod. Resultaterne er indarbejdet i det idékatalog, som blev fremlagt for det lokale vandråd.

Forudsætninger for 3. planperiode

Vandløbene, der er i spil, er defineret af staten, og der er fastlagt en økonomisk ramme for hvert hovedvandopland.

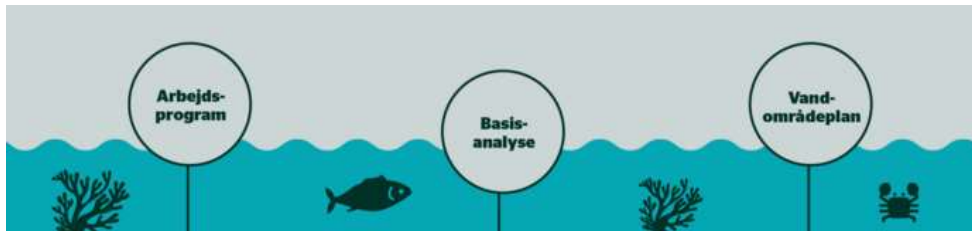
Der er defineret en række virkemidler, der kan vælges imellem. Her er tillige fastlagt en økonomi pr. virkemiddel. Det er muligt at komme med forslag til ekstraordinære større tiltag (her vælges 'øvrige indsats' på miljøportalen).

Tidsplan

Arbejdet med vandområdeplaner starter tidligt i staten. Allerede flere år, før den næste generation af vandområdeplaner træder i kraft, begynder forberedelserne. Arbejdsprogrammet er udarbejdet med udgangspunkt i vandrammedirektivets bestemmelse om, at EU-medlemslandene forud for hver ny planperiode skal fremlægge et arbejdsprogram og en tidsplan for forberedelsen af de næste vandområdeplaner.

Ringsted
Kommune

Efter arbejdsprogrammet fremlægger staten en basisanalyse. Senest to år før hver planperiode offentliggør staten en basisanalyse. Basisanalysen danner grundlag for vandområdeplanerne. En basisanalyse er vigtig for at vide, hvilken tilstand vandmiljøet er i, og hvordan tilstanden har udviklet sig. Basisanalysen hjælper med at få overblik over, hvor der er væsentlige opgaver i forhold til at sikre det gode vandmiljø.

Tidsplanen for 3. planperiode (VP3) ser således ud:

- Oktober 2019: Bekendtgørelse om vandråd
- November 2019: Sekretariatskommuner udpeges
- December 2019: Vandrådene oprettes
- Januar – maj/juni 2020: Vandrådene arbejder
- **Juni – august/september: Den administrative og politiske proces i de enkelte kommuner** (her er vi nu)
- ~~22. september~~: Frist for at aflevere kommunernes forslag (vandløbsindsats) og materialer (bidrag til miljørapport). **Perioden er forlænget indtil den 22. november 2020, som følge af situationen med Covid-19.**(*)
- 22. December 2020: Indsatsprogrammet sendes af staten i 6 mdr. høring. OBS: Pr. 10. august 2020 er det uafklaret hvad der sker med denne dato. (**)
- 22. December 2021: Indsatsprogrammet i godkendt tilstand. OBS: Pr. 10. august 2020 er det uafklaret hvad der sker med denne dato. (**)
- 2022-2027: Udmøntning af vandløbsindsatsen for 3. planperiode

Møderække i vandrådet for 2.5 Smålandsfarvandet i 2020: 15/1, 11/6, 25/6. Der var oprindeligt fastsat møder i perioden 15/1 til 11/6.

(*) På grund af coronakrisen har det ikke være muligt for kommuner og vandråd at mødes fysisk. Derfor har miljøministeren udskudt fristen for indberetning af forslag til vandløbsindsatser til den 22. november 2020.

Møderække i Ringsted Lokale Vandråd i 2020: 22/1, 25/2.

(**) Udsættelsen fra 22/9 til 22/11 vil betyde en forsinkelse i høringen af de samlede vandområdeplaner, som efter planen skulle i høring i december 2020 for at overholde EU's vandrammedirektiv. Miljø- og Fødevarerministeriet er i dialog med EU-Kommissionen om konsekvenserne af coronakrisen for arbejdet med udarbejdelse af tredje vandområdeplan.

En eventuel forsinkelse i færdiggørelsen af tredje vandområdeplan vil betyde at de nuværende vandområdeplaner gælder, indtil de bliver afløst af nye.

Ringsted
Kommune

Ringsted Lokale Vandråd

Det lokale råd har været udgjort af kommunens grønne råd, som har suppleret sig med deltagelse fra landbruget.

Det betyder at sammensætningen endte med at se således ud:

- Friluftsrådet
- Danmarks Sportsfiskerforening
- Landøkonomisk Selskab
- Dansk Ornitologisk Forening (DOF)
- Dansk Landbrug
- Ringsted Museumsforening
- Suså Vandløbslaug
- Danmarks Jægerforbund
- Danmarks Naturfredningsforening (DN) i Ringsted
- Landsbyforum
- Dansk Skovforening
- Naturstyrelsen
- Vandløbsmedarbejdere fra Ringsted Kommune, Natur og Miljø

Indsatser i perioden 2021-27

På vandløbsstrækninger er indsatserne: plantning af træer, udlægning af sten og grus, udskiftning af bund og genslyngning.

Punktindsatser er: etablering af sandfang, fjernelse af spærringer (med omlægning af vandløb ved stemmeværk) og genåbning af rørlagte strækninger.

Dertil en mulighed for at melde et projekt ind som en 'øvrige indsatser'. Denne gruppe af indsatser er uden afsat økonomi endnu. Her kan indsatserne være miniådale, etablering af såkaldte dobbeltprofiler samt restaurering af hele ådale. En delstrækning af Høm Lilleå er skrevet ind i denne kategori, og der er foreslået etablering af en miniådal.

Igangværende opgaver 2015-2021

Fra vandplan 2 (vandområdeplan 2015-2021) er Ringsted Kommune i gang med:

- at fjerne to spærringer ved hhv. Høm Mølle og Englerup Mølle
- genslyngning i Vigersdal Å
- en række mindre vandløbsrestaureringer i bl.a. Sneslev Lilleå og Vognbækken

Ringsted
Kommune

- fosforvådområdeprojekter med fjernelse af fosfor i Gørlev Mose og langs Haraldsted Å
- realisering af sørestauration i Skjoldnæsholm Gårdsø ved opfiskning af fredsfisk og tilsætning af aluminium (aluminium får fosfor til at bundfælde sig i søen, hvorfra det langsomt kan blive omsat)

Økonomi for perioden 2021-2027

For hele hovedvandopland 2.5 Smålandsfarvandet er der en ramme på 24.952.000 kr. til 3. planperiode, og staten har bedt om at der indmeldes indsatser på 162 km vandløb ud af 535 mulige km i hovedvandoplandet.

Det ses dermed at der i udgangspunktet ikke er afsat midler til hele det identificerede behov fra statens side.

Regnes der forholdsmæssigt på de deltagende kommuners vandløb indenfor 2.5 Smålandsfarvandet, ser oversigten således ud vedr. vandløbsstrækninger:

Kommuner	vandområde		
	Vandområder, som er i risiko for ikke at opnå målopfyldelse (i km)	Vandområder, som er i risiko for ikke at opnå målopfyldelse (i procent)	Indberetning af vandområderne, hvis de fordeles ligeligt mellem kommunerne (i km)
Kalundborg	3	1	1
Slagelse	93	17	28
Soro	29	5	9
Ringsted	58	11	18
Faxe	39	7	12
Næstved	191	36	58
Vordingborg	17	3	5
Guldborgsund	76	14	23
Lolland	29	5	9
Holbæk	0	0	0
Koge	Deler indsatsstrækning med Ringsted		
i alt Smålandsfarvandet	535	100	162

Det ses af ovenstående tabel, at Ringsted har omkring 58 km vandløbsstrækning i risiko for ikke at opnå målopfyldelse, og at økonomien tillader der til 3. planperiode sættes ind på 18 km heraf.

Ringsted
Kommune

For spærringerne ser kommuneoversigten sådan ud:

Kommuner	Spærringer		
	Spærringer, som er registreret (i stk)	Spærringer, som er registreret (i procent)	Indberetning af spærringer, hvis de fordeles ligeligt mellem kommunerne (i stk.)
Kalundborg	0	0	0
Slagelse	8	6	1
Sorø	15	12	1
Ringsted	22	17	2
Faxe	6	5	1
Næstved	38	29	3
Vordingborg	11	8	1
Guldborgsund	22	17	2
Lolland	8	6	1
Holbæk	Deler to spærringer med Ringsted		
Køge	0	0	0
i alt Smålandsfarvandet	130	100	11

Det ses af ovenstående tabel, at Ringsted har 22 spærringer som bør fjernes, og at økonomien tillader der til 3. planperiode sættes ind på 2 stk. Der skelnes i antallet ikke på om spærringen er en stor og dyr, som et styrt ved en tidligere mølle, eller om det er et relativt billigt, som ved en kort rørlagt strækning el. lign.

Indsatser i Ringsted

Til det lokale vandrådsmøde den 25. februar udarbejdede forvaltningen et idékatalog, hvor alle indsatser registreret af staten var gennemgået. Forud for mødet havde det lokale vandråds medlemmer mulighed for at indsende forslag, og de blev indarbejdet i kataloget.

På mødet blev en prioritering af indsatsprogrammet enstemmigt vedtaget.

1. prioriteringerne udgøres af følgende *vandløbsstrækninger*:

- Strækninger med genslyngninger
 - o9309_g **Sneslev Lilleå** st. 7350-11250
 - o8358 **Ringsted Å** st. 2100-3350
 - måske afløses dele af indsatsen af et vådområdeprojekt fra VPII i Gørlev Mose
 - o8354 **Ringsted Å** st.3350-6300
- Strækninger i **Ålbækken Mølleåen**, hvor der også er en indsats for at fjerne spærringer/rørlægninger (o8378_x Ålbækken Mølleåen st. 0-1700 samt o8370_b **Ålbækken Mølleåen** st. 1700-6968)

Ringsted
Kommune

1. prioriteringerne vedr. *spærringer og rørlagte strækninger* udgøres af følgende i **Ålbækken Mølleåen**:

- NYK-3127 (Jungsøvej. Rørlægning 357 meter under en tidligere vandmølle, genslyngning nordøst om ejendommen)
- NYK-3157 (Nebsmøllevej. Rørlægning 264 meter. Omlægning af vandløbet, og etablering af ny overkørsel under landevej). Hænger sammen med NYK-245
- NYK-245 (Nebsmøllevej. Reguleringsbygværk. Stemme højde 1 meter. Omlægning af vandløbet, og etablering af ny overkørsel under landevej). Hænger sammen med NYK-3157.
- NYK-3126 (Reguleringsbygværk (tidl. Ortved Mølle ved Roskildevej). Stemme højde 2,5 meter. Omlægning i det gamle å-forløb.

Der henvises til idékataloget (bilag 2) for nærmere gennemgang af de enkelte indsats og 2. og 3. prioriteringerne m.m.

Det lokale vandråd gav forvaltningen mandat til at bortvælge blandt 2. og 3. prioriteterne i vandrådet for Smålandsfarvandet, hvor ingen af medlemmerne fra det lokale vandråd har været repræsenteret.

Det har været muligt at få besluttet alle 1. prioriteterne i det fælles vandråd for hele hovedvandoplandet 2.5 Smålandsfarvandet vedr. Ringsted Kommune.

Der ud over var der plads til en enkel 2. prioritet på vandløbsstrækningerne for Ågerupgrøften Stængebækken (o4637 Ågerupgrøften Stængebækken st. 0-4675 samt o8370_a Ågerupgrøften st. 4675-6250).

Endelig blev indsatsen med at etablere en miniådal på en delstrækning af Høm Lilleå indmeldt som en 'øvrige indsats' (o8335_a Høm Lilleå, st. 4000-6900).

Som grundlag for de politiske forhandlinger i Folketinget om en økonomisk ramme for de øvrige indsats har Miljø- og Fødevareministeriet fastsat en række vægtede kriterier, som den enkelte indberetning vil blive vurderet efter, således at hver indberettet "øvrige indsats" vil få en konkret pointscore. Kriterierne er fastsat med udgangspunkt i kravene om omkostningseffektivitet, målopfyldelse og synergieffekter. Jo flere point en indberettet "øvrige indsats" får, jo større værdi vurderes indsatsen at skabe, herunder ved at have synergieffekter til eksempelvis øget biodiversitet, klimatilpasning m.v. Miljø- og Fødevareministeriet vil for en række kriterier i høj grad lægge vægt på, hvad kommuner og vandråd oplyser om de konkrete forhold. Det drejer sig om kriterierne prioritering, klimatilpasning, klimaeffekt, rekreative interesser og naturhistorie samt kategorien "andet". Beskrivelsen af Høm Lilleå-projektet som 'øvrige indsats' fremgår af bilag 4.

Indsatsen fremgår også af bilag 3. Den samlede indsats for hele 2.5 Smålandsfarvandet fremgår af bilag 2. Præsentationen for vandrådet for 2.5 Smålandsfarvandet vedlægges som bilag 5.

Ringsted
Kommune

Mere information

Ringsted Lokale Vandråd:

<https://ringsted.dk/borger/natur-miljoe-trafik/vandraad-2019>

Sekretariatskommunerne for 2.5 Smålandsfarvandet (Næstved Kommune):

https://www.naestved.dk/Borger/NaturMiljoeKlima/Vandplaner/Vandraad_2019.aspx

Miljø- og Fødevareministeriets hjemmeside:

<https://mfvm.dk/natur/vande/vores-vandmiljoe/proces/vandraad-2019-2020/>

<https://mfvm.dk/natur/vande/vores-vandmiljoe/proces/vandomraadeplaner-2021-2027/#>

Bilagsoversigt

- Bilag 1. Notat om vandplanindsatsen 2021-2027 i Ringsted Kommune. Dateret 17. august 2020.
- Bilag 2. Idékatalog til Ringsted Lokale Vandråd. Dateret 25. februar 2020.
- Bilag 3. Hovedvandområndsrapport, Forslag til indsatsprogram for vandområdeplaner 2021-2027, Kommunerapport for: Ringsted Kommune i hovedvandområdet 2.5. Dateret 16. juni 2020.
- Bilag 4. Hovedvandområndsrapport, Forslag til indsatsprogram for vandområdeplaner 2021-2027, Rapport for hovedvandområdet: Smålandsfarvandet. Dateret 6. juni 2020.
- Bilag 5. Skema vedr. 'øvrige indsats' for Høm Lilleå. Udateret, men er fra 23. juni 2020.
- Bilag 6. Præsentation "Orientering om arbejdet i Ringsted Lokale Vandråd den 11. juni 2020 i vandrådet for 2.5 Smålandsfarvandet".